

Landsting och regioner
Ekonomidirektörer Lt
Budgetdirektörer Lt
Redovisningsdirektörer Lt
Finansdirektörer Lt
Landstingsekonomer

Budgetpropositionen 2018 och höständringsbudget för år 2017

Den 20 september presenterade regeringen höständringsbudgeten för 2017 (2016/17:2) och Budgetpropositionen 2018 (2017/18:1). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör landstingen åren 2018–2020. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) *egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2018–2020. Höständringsbudgeten anger förändringar i årets budget.

- Ökade resurser till välfärden genom höjda generella statsbidrag med 1,5 miljard från 2019 och 3 miljarder från år 2020.
- Riktat statsbidrag till avgiftsfri gynekologisk cellprovsscreening under år 2018 och från år 2019 förstärks de generella statsbidragen med 141 miljoner.
- 75 miljoner införs som bidrag till arbete mot långtidsarbetslöshet, via s.k. extratjänster.
- Patientmiljarden införs under perioden 2018–2021.
- Två miljarder till förbättrade arbetsvillkor och vårdpersonal.
- Fortsatt satsning på psykisk hälsa och barn- och ungdomspsykiatri.
- Mer pengar till förlossningsvården, en miljard under perioden 2018–2022.
- 137 miljoner till barnhälsovården under perioden 2018–2020.
- Anslaget för krisberedskap höjs med 30 miljoner till landstingen.
- Klimatklivet ökas med 800 miljoner år 2018, 1,3 miljarder år 2019 och 2,3 miljarder år 2020–2023.

På regeringens webbplats finns fördelning per landsting av välfärdsmiljarderna, samt övriga riktade statsbidrag i följande länk:

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/09/fordelning-av-tillskott-till-kommuner-och-landsting/>

Innehållsförteckning

Ekonomi	3
Kommunalekonomisk utjämning	6
Välfärds miljarderna	8
Hälso- och sjukvården	8
Infrastruktur, fastigheter och krisberedskap	11
Allmän miljö- och naturvård	12
Arbetsgivarfrågor	13
Arbetsmarknad och arbetsliv	14
Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	16
Arbetsmiljö	18
Integration i arbetslivet	18
Jämställdhet	19
Gymnasieskola och yrkesutbildning	20
Högre utbildning och universitetsforskning	21

Ekonomi

Regeringens bedömning av den makroekonomiska utvecklingen

Regeringen bedömer i budgetpropositionen att tillväxten i Sverige blir stark, 3,4 procent år 2017 respektive 2,6 procent år 2018 (kalenderkorrigerade siffror). Det är en upprevidering jämfört med vårpropositionen.

Den globala tillväxten är idag visserligen under genomsnittet för 2000-talet. Men konjunkturuppgången i världen fortsatte under 2017 med en snabbare ökning av industriproduktion och världshandeln. Det ser ut att bli en något starkare tillväxt 2017 och 2018 i de länder som är viktiga för Sveriges utrikeshandel, vilket bidrar till en starkare svensk export 2018. Det förefaller inte som den politiska osäkerheten i Europa och USA i någon större omfattning påverkat den ekonomiska utvecklingen, indikatorerna tyder snarare på att ett relativt högt förtroende hos både hushåll och företag.

Aktivitetsnivån i den svenska ekonomin har varit hög de senaste åren och det fortsätter ett tag till. Det är framförallt de inhemska delarna i ekonomin som utvecklats starkt. Den offentliga konsumtionen ökade kraftigt i samband med den stora flyktingkrisen. Investeringarnas andel av BNP är på den högsta nivån sedan början av 1990-talet, den höga befolkningstillväxten ställer krav på såväl bostäder som verksamhetslokaler. Nästa år bedömer regeringen dock att investeringarna växer i en långsammare takt eftersom nivån på investeringarna nu är så pass hög. Det finns även kapacitetsrestriktioner i byggandet. Vidare bedömer regeringen att hushållskonsumtionen kommer utvecklas starkt då låga räntor, hög sparkvot och en positiv utveckling på arbetsmarknaden ger en gynnsam grund för hushållskonsumtionen. Även utrikeshandeln väntas ge ett positivt bidrag till tillväxten i Sverige 2018.

Regeringen väntar sig att den starka utvecklingen på arbetsmarknaden håller i sig. Antalet sysselsatta väntas fortsätta öka snabbt 2017 och även relativt snabbt 2018. Sysselsättningsgraden, dvs. andelen sysselsatta i befolkningen i arbetsför ålder har ökat kraftigt. Den starka konjunkturutvecklingen och regeringens åtgärder medför en ökad efterfrågan på arbetskraft och arbetslösheten bedöms minska till 5,9 procent år 2018.

Löneutvecklingen väntas trots den starka utvecklingen på arbetsmarknaden att vara dämpad. Även 2017 och 2018 väntas timlöneökningarna stanna på 2,7 respektive 3,0 procent, vilket är lägre än genomsnittet 1993–2016 (3,4 procent). Undersökningar visar att företagen få allt svårare att rekrytera personal. Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden har stigit vilket påverkar löneökningstakten med viss fördröjning.

Inflationstakten ökade under 2016 och första halvåret 2017, efter att ha varit låg under en lång tid. Ökningen förklaras av höjda priser på tjänster och tillfälligt höjda energipriser. Inflationstakten mätt som KPIF, inflationen med fast bostadsränta, vilket är det mått som riksbanken numera följer väntas stabilisera sig på knappt 2 procent.

Regeringens BNP-prognos ligger högre än förbundets senaste bedömning för 2019–2020. Förklaringen är framför allt att regeringens beräkningar baseras på att det är möjligt med en fortsatt sysselsättningsökning, trots att BNP-gapet är slutet, vilket innebär större ökning av arbetade timmar dessa år. Regeringen menar att satsningarna i budgetpropositionen bidrar till detta och att jämviktsarbetslösheten kan sänkas. Regeringens bedömning är att kvarvarande ”långtidsarbetslösa” från den djupa lågkonjunkturen i detta långvariga höga efterfrågeläge kan ges möjlighet att återkomma till arbetsmarknaden.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens prognos i budgetpropositionen

Procentuell förändring om inte annat anges, prognos 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020
BNP ¹	2,9	3,4	2,6	2,0	2,0
Arbetade timmar ¹	1,7	2,0	1,3	0,6	0,6
Arbetslöshet ²	6,9	6,6	5,9	5,9	5,9
BNP-gap ³	–0,2	0,8	1,0	0,8	0,6
Timlöner ⁴	2,4	2,7	3,0	3,2	3,4
KPIF, årsgenomsnitt	1,4	1,8	1,7	1,9	2,0
Prisbasbelopp	44 300	44 800	45 500	46 400	47 300
Finansiellt sparande i off. sektor ⁵	0,9	1,0	0,9	1,1	1,5
Konsoliderad bruttoskuld ⁵	41,6	38,6	36,5	34,4	32,0

¹Kalenderkorrigerade. ²Procent av arbetskraften. ³Procent av potentiell BNP.

⁴Konjunkturlönestatistiken. ⁵Andel av BNP.

Källa: 2018 års budgetproposition.

Efterfrågan på kommunala välfärdstjänster är stark till följd av snabbt ökande antal barn och äldre, det stora antalet nyanlända och regeringens satsningar inom välfärden. Behoven av välfärdstjänster bedöms vara fortsatt hög åren framöver och sektorn tillförs resurser. Däremot är regeringens prognos för den kommunala konsumtionen blygsam, då denna enbart ökar med 0,5, 0,8 respektive 1,1 procent år 2018–2020. En viktig förklaring till den förhållandevis måttliga konsumtionsökningen är den prognosprincip regeringen tillämpar. Denna innebär att man utgår från beslutade och föreslagna statsbidrag och oförändrade kommunala skattesatser. Den kommunala konsumtionen anpassas därefter i prognosen så att det kommunala balanskravet uppfylls, även då det innebär mindre ökning av den kommunala konsumtionen än vad demografin kräver.

Prognosen för den makroekonomiska utvecklingen är som sådan alltid osäker. En sämre utveckling i omvärlden, exempelvis försämrat säkerhetspolitiskt läge, eller en inbromsning i den kinesiska ekonomin, skulle medföra en svagare utveckling i den svenska ekonomin. Regeringen påpekar också att det råder stor osäkerhet kring arbetslöshetsprognosen.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Siv Stjernborg tfn 08-452 77 51, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Regeringen bedömer att skatteunderlaget har ökat relativt kraftigt 2016 och fortsätter öka kraftigt 2017, se tabell 2. Enligt regeringen förklaras den höga ökningstakten främst av en hög tillväxt av lönesumman. Under 2018–2020 förutser regeringen att sysselsättningen mattas, vilket leder till en dämpning av ökningstakten. Därmed motsvarar ökningstakten under den senare delen av perioden genomsnittet för de senaste tio åren. Det innebär enligt regeringen att skatteunderlaget inte ökar sektorns inkomster i samma utsträckning som dess utgifter växer.

Från och med 2018 påverkas skatteunderlaget av regelförändringar som föreslås i budgetpropositionen, framförallt höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år. Dessa förslag är inte beaktade i Ekonomistyrningsverkets (ESV) och SKL:s prognoser i tabell 2. Utöver detta föreslås lägre skatt för personer med sjuk- och aktivitetsersättning samt skattereduktion för fackföreningsavgifter. Men eftersom dessa föreslås ske i form av skattereduktioner i stället för avdrag påverkar detta inte det kommunala skatteunderlaget.

Tabell 2. Olika skatteunderlagprognoser

Procentuell förändring

	2016	2017	2018	2019	2020	2014–2019
Reg sep	4,9	4,8	3,4	3,9	3,8	22,6
ESV sep	5,3	4,5	3,5	3,4	3,4	21,8
SKL aug	5,0	4,3	4,1	3,6	3,5	22,3

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Anm.: I SKL:s och ESV:s prognos är inte regeringens förslag om höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år 2018 beaktat. Det beräknas minska skatteunderlagets ökningstakt med cirka 0,6 procent år 2018.

Regeringens uppfattning om skatteunderlagets ökning till år 2020 är mer optimistisk än SKL:s och Ekonomistyrningsverkets (ESV). Regeringen förutser starkare utveckling än SKL av skatteunderlaget såväl 2017 som 2019–2020. Det beror på att regeringens prognos är baserad på betydligt större ökning av antalet arbetade timmar än SKL:s. SKL:s prognos visar större ökning än regeringens 2018. Det förklaras framför allt av att vi i augusti inte kände till den föreslagna höjningen av grundavdraget för personer som fyllt 65 år.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Anslaget kommunalekonomisk utjämning

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till landsting

Miljoner kronor

	2018	2019	2020
Totalt enligt EkonomiNytt 13/16	27 746	28 505	29 105
Tillskott			
Ökade resurser till välfärden		1 500	3 000
Regleringar enligt finansieringsprincipen			
Barnhälsovård (vaccinationer)	5	5	5
Avgiftsfri gynekologisk cellprovtagning		141	141
Trygg och säker vård för barn och unga	10	10	10
Patientnämnder	20	20	20
Övriga regleringar			
Skatteavtalet Sverige–Danmark	68	68	68
Kompensation sänkt skatt för pensionärer	1 553	1 553	1 553
Totalt enligt detta EkonomiNytt	29 402	31 802	33 902

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till landsting

Kronor per invånare

	2018	2019	2020
Totalt enligt EkonomiNytt 13/16	2 750	2 797	2 827
Tillskott			
Ökade resurser till välfärden		147	291
Regleringar enligt finansieringsprincipen			
Barnhälsovård (vaccinationer)	0,5	0,5	0,5
Avgiftsfri gynekologisk cellprovtagning		14	14
Trygg och säker vård för barn och unga	1	1	1
Patientnämnder	2	2	2
Övriga regleringar			
Skatteavtalet Sverige–Danmark	7	7	7
Kompensation sänkt skatt för pensionärer	154	152	151
Totalt enligt detta EkonomiNytt	2 914	3 120	3 293

Tillskott

Ökade resurser till välfärden

Regeringen aviserar i BP2018 att de generella statsbidragen ska höjas permanent från 2019 i syfte att minska behovet av att höja kommunalskatterna och skära ner i verksamheter, samtidigt som kommuner och landsting får förutsättningar att utveckla den generella välfärdens verksamheter. För 2019 beräknas anslaget för landsting ökas med 1,5 miljarder kronor och från 2020 med 3 miljarder kronor.

Nya regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

Folkhälsomyndigheten har lämnat ett beslutsunderlag till regeringen med förslag om att **vaccination mot rotavirus** ska ingå i det nationella vaccinationsprogrammet för barn. Regeringen avser att besluta i enlighet med förslaget. För att ersätta landstingen för ökade kostnader föreslår regeringen att anslaget ökas med 5 miljoner kronor fr.o.m. 2018.

Regeringen avser besluta att **gynekologisk cellprovtagning**, enligt Socialstyrelsens rekommendationer, ska erbjudas avgiftsfritt till kvinnor i Sverige fr.o.m. 2018. Landstingen föreslås kompenseras för uteblivna intäkter av patientavgifter. För det första året föreslås landstingen kompenseras genom att medel tillförs anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för ett stimulansbidrag. Från och med 2019 beräknas i stället anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning ökas med 141 miljoner kronor.

Tidigare aviserade och beslutade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

Under våren 2017 antog riksdagen regeringens förslag i propositionen 2016/17:59 **Trygg och säker vård för barn och unga** som vårdas utanför det egna hemmet (prop. 2016/17:59). För att ersätta landstingen för ökade kostnader ökas anslaget med 10 miljoner från 2018.

Under våren 2017 antog riksdagen regeringens förslag i propositionen Ett mer ändamålsenligt klagomålssystem i hälso- och sjukvården (prop. 2016/17:122). Detta innebär bl.a. att **patientnämnderna** ska ansvara för viss verksamhet som rör klagomålshantering som i dag hanteras inom Inspektionen för vård och omsorg. För att ersätta landstingen för ökade kostnader ökas anslaget med 20 miljoner kronor fr.o.m. 2018.

Övriga ekonomiska regleringar

I **skatteavtalet mellan Sverige och Danmark** om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2018 föreslås en ökning av anslaget med 67,5 miljoner kronor för landstingen.

Regeringen föreslår i denna proposition att det **förhöjda grundavdraget för dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år förstärks**. Förslaget medför att det kommunala skatteunderlaget minskar, vilket innebär en minskning av landstingens skatteintäkter. Regeringen föreslår att landstingen kompenseras med 1 553 miljoner fr.o.m. 2018.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Mona Fridell, tfn 08-452 79 10, avdelningen för ekonomi och styrning.

Välfärdsmiljarderna

Pengarna till kommunsektorn kommer dels att fördelas via det kommunalekonomiska utjämningsanslaget dvs. i kr/invånare, dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända.

Av tillskottet som fördelas per invånare erhåller kommunerna 70 procent och landstingen 30 procent. Av det tillskott som fördelas med hänsyn till antal asylsökande och nyanlända får kommunerna 80 procent och landstingen 20 procent. Den slutliga fördelningen av den modellberäknade flyktingvariabeln redovisas i samband med BP 2018. Se länk till regeringens webbplats på sidan 1.

Tabell 5. Fördelning av 10 miljarder till välfärden, landsting

Miljoner kronor om inte annat anges

År	Totalt, mnkr	Generell fördelning, mnkr	Generell fördelning, kr/inv	Modellberäknad fördelning, mnkr
2016	1 470	0	0	1 470
2017	2 300	900	91	1 400
2018	2 300	900	89	1 400
2019	2 500	1 500	146	1 000
2020	2 700	2 100	201	600
2021	3 000	3 000	284	0

Källa: Regeringens skrivelse *Preliminär fördelning kommuner och landsting*.

Från år 2021 är tanken att hela tillskottet ska ligga i anslaget för den kommunalekonomiska utjämnningen som generellt statsbidrag.

Frågor om tillskottet till kommunsektorn kan ställas till Måns Norberg tfn 08-452 77 99, avdelningen för ekonomi och styrning.

Bidrag till arbete mot långtidsarbetslöshet

75 miljoner per år avsätts som ett stöd som riktar sig till de landsting som satsar på att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Alla landsting ska kunna ta del av stödet beroende på hur många personer som de anställer med hjälp av extratjänster. Extratjänster är en anställningsform för personer som har svårt att få jobb även på en gynnsam arbetsmarknad. Staten betalar hela lönen för dessa personer, för att möjliggöra att fler får in en fot på arbetsmarknaden.

Anslaget redovisas under utgiftsområde 25 men är ett riktat statsbidrag beroende på hur många extratjänster landstinget har anställt den sista december. När inte landstinget målet reduceras ersättningen och omfördelas inom kollektivet. Se länk till regeringens webbplats på sidan 1.

Hälso- och sjukvården

Patientmiljarden

Patientmiljarden ska under perioden 2018–2021 stödja att rätt vård ges i rätt tid. Genom patientmiljarden ska köerna i primärvården kortas och samordningen mellan olika delar av vården förbättras, samtidigt som den medicinska kvaliteten

bibehålls. I praktiken handlar det om att stimulera sjukvården att erbjuda förändrade öppettider, nya och utvecklade arbetssätt, rekrytering av personal och digitala kontaktvägar för patienterna. Patientmiljarden ska också stimulera landstingen att inför patientkontrakt. Några landsting har under 2017 med stöd från regeringen inlett en försöksverksamhet. Målsättningen är att den nya patientmiljarden ska bidra till att patientkontrakt kan utvecklas i hela landet.

Två miljarder till förbättrade arbetsvillkor och vårdpersonal

Regeringen avser att, utöver professionsmiljarden, under 2018–2021 avsätta ytterligare två miljarder kronor per år för att stödja landstingen i arbetet med att ge goda förutsättningar för sjukvårdens medarbetare. Satsningen ska användas för att förbättra personalsituationen och utveckla vårdens verksamheter. Något som skulle kunna nyttjas för att stärka det strategiska utvecklingsarbetet i hälso- och sjukvården som regeringen beskriver i propositionen.

Avgiftsfri cellprovsscreening

Screening för livmoderhalscancer genom gynekologisk cellprovtagning är en effektiv metod för att motverka livmoderhalscancer. De flesta landsting erbjuder i dag denna provtagning mot patientavgift. Socialstyrelsen har rekommendationer om screeningprogram för livmoderhalscancer. För att ingen kvinna ska behöva avstå från gynekologisk cellprovtagning av ekonomiska skäl genomför regeringen en satsning på avgiftsfri gynekologisk cellprovsscreening.

Landstingen ska kompenseras med 141 miljoner kronor per år. För 2018 föreslås ett riktat statsbidrag införas. Från 2019 beräknas medel tillföras på anslaget Kommunalekonomisk utjämning inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Psykisk hälsa

Regeringen gör bedömningen att det finns ett stort behov av att vidga satsningen inom psykiatri och psykisk hälsa. Regeringen förstärker därför arbetet med psykisk hälsa med 500 miljoner kronor för 2018 och avser att stärka arbetet med 1 miljard kronor per år 2019 och 2020. Satsningen görs i syfte att förstärka första linjens vård samt den specialiserade psykiatrin för barn och vuxna. Även om många drabbas av psykisk ohälsa så är inte alla i behov av specialiserad psykiatrisk vård. Primärvårdens kapacitet och kompetens behöver stärkas inom området psykisk ohälsa och delar av den utökade satsningen ska därför användas till att utveckla första linjens psykiatri för både barn och vuxna.

Fortsatt satsning på barn- och ungdomspsykiatrin

I vårändringsbudgeten tillfördes medel för innevarande år för att förstärka barn- och ungdomspsykiatrin och första linjens psykiatri för barn och unga i primärvården i landstingen och regionerna. Regeringen föreslår i denna proposition att fortsätta denna satsning med 100 miljoner kronor per år 2018–2020.

Mer pengar till förlossningsvården

Det är regeringens bedömning att ytterligare medel behöver tillföras för att hantera situationen inom förlossningsvården och för att förbättra kvinnors hälsa. Regeringen föreslår därför att den pågående satsningen tillförs en miljard kronor 2018–2022. Medlen ska framför allt gå till att förstärka personaltätheten och att förbättra arbetsmiljön. Medel inom satsningen får även användas för insatser inom neonatalvården.

Överenskommelse om kvalitetssäker sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess

Regeringen och SKL har en överenskommelse för 2017–2018 om 1,4 miljarder kronor per år för insatser som bidrar till en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess.

Försäkringsmedicinska utredningar

Nuvarande överenskommelse upphör vid årsskiftet.

Regeringen och SKL avser under 2017 att ingå en ny överenskommelse om försäkringsmedicinska utredningar 2018 som omfattar högst 250 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvård för asylsökande

Anslaget ökade med 40 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2017 för att motverka psykisk ohälsa i gruppen asylsökande och nyanlända. Anslaget föreslås öka med motsvarande nivå 2018. Regeringen beräknar motsvarande ökning 2019 och 2020.

Regeringen avsätter ytterligare 50 miljoner kronor för 2018 för att förbättra tillgången till vård för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga i gruppen asylsökande och nyanlända. Regeringen beräknar att anslaget ökar med motsvarande belopp fr.o.m. 2019.

Regeringen beräknar att avsätta 40 miljoner kronor per år 2017–2020 bl.a. till att öka tillgängligheten till vård och behandling för traumatiserade asylsökande och nyanlända. Av medlen har Röda Korset beviljats cirka 10 miljoner under 2017 för att bl.a. öka antalet behandlare på organisationens fem behandlingscenter för krigsskadade och torterade. Därtill har Folkhälsomyndigheten i uppdrag att fördela 10 miljoner till ideella organisationer som arbetar med förebyggande och främjande verksamhet för att motverka psykisk ohälsa bland barn och unga som är asylsökande eller nyanlända. Regeringen har även beslutat att Vårsta diakonigård ska beviljas 2 miljoner under 2017 för att utveckla traumacenter.

Ökad tillgänglighet i barnhälsovården

För 2018 föreslås att anslaget ökar med 137 miljoner kronor för att öka tillgängligheten i barnhälsovården för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa, samt för att förstärka arbetet med information och kommunikation om vaccinationer.

Höjt allmänt tandvårdsbidrag

För att stimulera till regelbundna besök i tandvården i förebyggande syfte avser regeringen att fördubbla det allmänna tandvårdsbidraget från 300 kronor till 600 kronor för gruppen 22–29 år, från 150 till 300 kronor för gruppen 30–64 år och från 300 till 600 kronor för gruppen 65 år eller äldre. Reformen föreslås träda i kraft den 15 april 2018. Detta innebär en satsning på 531 miljoner kronor för 2018 och därefter 750 miljoner per år.

Infrastruktur, fastigheter och krisberedskap

Kommunikationer

Stadsmiljöavtalen är fr.o.m. 2018 en del av den ekonomiska ramen för utvecklingen av transportsystemet och beräknas omfatta 1 miljard kronor per år 2018–2029.

Ersättning avseende icke statliga flygplatser föreslås ökas med 84,8 miljoner kronor 2018 och fr.o.m. 2019 med 113 miljoner per år.

Frågor om Kommunikationer kan ställas till Peter Sjöquist, tfn 08-452 77 44, avdelningen för ekonomi och styrning.

Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder

Förhöjda radonhalter inomhus är en hälsorisk. Det finns t.ex. cirka 200 000 småhus i behov av radonsanering runt om i Sverige. Regeringen föreslår att 34 miljoner kronor anvisas för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 72 miljoner.

Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen

För att utveckla och säkerställa en effektiv och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i en digital miljö ökas anslaget 1:4 Boverket med 10 miljoner kronor årligen 2018–2020. För att genomföra en kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i samhällsbyggnadsprocessen ökas anslaget med 20 miljoner årligen 2018 och 2019 och med 15 miljoner 2020.

Krisberedskap

Mot bakgrund av den säkerhetspolitiska utvecklingen i närområdet samt händelser som visat på samhällets sårbarhet, ser regeringen ett behov att förstärka totalförsvaret. Regeringen föreslår därför att anslaget för Krisberedskap från 2018 ökar med 100 miljoner kronor till kommunerna och 30 miljoner till landstingen för planering av civilt försvar.

Frågor om radon och digitalisering samt krisberedskap kan ställas till Markus Planmo, tfn 08-452 79 65, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Regeringen stärker investeringsstödet – Klimatklivet.

- Regeringen arbetar för elektrifiering i hela landet och avser att arbeta med regionala planer för infrastruktur för el och förnybara bränslen. Insatserna ska samordnas med det regionala tillväxtarbetet.

Det är bra att regeringen tar ett samlat grepp kring elektrifiering och att detta samordnas med regionernas arbete, speciellt viktigt är transportplanerna.

Frågor om regional tillväxt kan ställas till Gustaf Rehnström, tfn 08-452 75 71, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Allmän miljö- och naturvård

Insatser mot plast i hav och natur

Regeringens satsning för att minska plaster i hav och natur innehåller en särskild del för att minska nedskräpning och främja återvinning t.ex. genom informationsinsatser. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 20 miljoner kronor 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget ökas med 20 miljoner per år.

Förbättrad avfallsstatistik och spårbarhet

Regeringen föreslår ökade medel för en bättre avfallsstatistik och spårbarhet. Bättre kontroll över avfallsströmmarna och uppskattning av de flöden som finns är en viktig förutsättning för tillsyn. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 5 miljoner kronor för perioden 2018 och med 15 miljoner per år 2019–2020.

Våtmarker

Regeringen föreslår en satsning för att i större utsträckning restaurera och anlägga våtmarker i syfte att stärka landskapets egen förmåga att hålla kvar och balansera vattenflöden, öka tillskottet till grundvattnet och bidra till biologisk mångfald samt minska övergödningen. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 200 miljoner kronor per år under perioden 2018–2020.

Åtgärder för värdefull natur och gröna jobb

Åtgärder inom naturvård, friluftsliv och biologisk mångfald skapar gröna jobb bl.a. med lägre kvalifikationskrav för människor långt ifrån arbetsmarknaden. Regeringen föreslår mot denna bakgrund att anslaget ökas med 50 miljoner kronor 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget ökas med 100 miljoner per år.

Klimatanpassning

Göta älv är ett av de områden i Sverige som är mest utsatt för ett förändrat klimat. Regeringen föreslår en särskild satsning för statlig delfinansiering av åtgärder för skredsäkring längs Göta älv och bildar även en delegation för Göta älv vid Statens geotekniska institut. Regeringen föreslår också en förstärkning av arbetet med klimatanpassning, i samband med den nationella strategin för klimatanpassning för att stärka samordningen av arbetet med anpassning samt fortsatt

stödja utvecklingen av handlingsplaner och verktyg för klimatanpassning. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 97 miljoner kronor 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget ökas med 182 miljoner per år.

Stärkt havs- och vattenarbete för ett renare hav

Regeringen bedömer att havs- och vattenmiljöarbetet behöver förstärkas ytterligare bl.a. för att öka takten i att nå de havs- och vattenrelaterade miljökvalitetsmålen. Satsningen innefattar framför allt ökade medel för stärkt marint områdesskydd, insatser mot övergödning, insatser mot plaster i havet samt förstärkt tillsyn och tillsynsvägledning av avloppsreningsverk och enskilda avlopp. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 140 miljoner kronor 2018. För 2019 beräknas anslaget ökas med 218 miljoner, för 2020 med 253 miljoner.

Mindre läkemedel i miljön

Läkemedelsrester kan på olika sätt hamna i miljön och orsaka skada på t.ex. vattenlevande organismer. Regeringen föreslår en satsning på avancerad avloppsrening som en del för att begränsa utsläppen av läkemedelsrester till vattenmiljön. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 45 miljoner kronor 2018. För 2019 beräknas anslaget ökas med 50 miljoner och 70 miljoner för 2020.

Klimatinvesteringar

Regeringen föreslår beträffande Klimatklivet både en förstärkning och förlängning av anslaget för att ytterligare påskynda klimatomställning och så att de investeringar som medför störst klimatnytta kan genomföras. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 800 miljoner kronor 2018. För 2019 beräknas anslaget ökas med 1 300 miljoner 2019 och 2 300 miljoner per år 2020–2023.

Frågor miljö och naturvård kan ställas till Markus Planmo, tfn 08-452 79 65, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsgivarfrågor

Lönebildning

Regeringen framhåller att kollektivavtalens ställning ska stärkas och värnas. Att svenska löner och kollektivavtal ska gälla för alla som arbetar i Sverige. Lagstiftningen ska därför utformas så den främjar sådana villkor som arbetsmarknadens parter kommit överens om i kollektivavtal.

Om hänsyn tas till olika skillnader i yrke, ålder, sektor, utbildning och arbetstid är kvinnors lön i genomsnitt 95,5 procent av mäns (löneskillnaden har minskat med 2,3 procentenheter mellan 2005–2016). Regeringen framhåller att löneskillnaderna mellan kvinnor och män måste fortsätta att minska och avser bland annat presentera en handlingsplan för jämställda löner.

Regeringen konstaterar att den svenska lönebildningsmodellen, med den internationellt konkurrensutsatta sektorn som lönenormerande, har bidragit till en god reallöneutveckling (i genomsnitt 2,1 procent per år under perioden 1998–

2016). Reallönen steg även 2016 med 1,4 procent. Ökningstakten blev något lägre än tidigare år på grund av en stigande inflationstakt. Industriavtalens roll i lönenormeringen har kritiserats, men fick ändå ett tydligt genomslag i avtalsrörelserna 2016 och 2017. Under 2017 tecknades treåriga industriavtal med löneökningar på totalt 6,5 procent som blev vägledande för övriga avtal. Regeringens slutsats är att en stor majoritet av arbetsmarknadens parter bejakar normeringen.

Timlönerna bedöms stiga något långsammare 2017–2019 än vad som bedömdes i vårpropositionen. Det beror främst på att löneökningarna i industrins normerande avtal blev lägre än förväntat. Timlönerna i kommunsektorn (inklusive landsting/region) väntas dock öka snabbare än i näringslivet, bland annat beroende på den särskilda satsningen på undersköterskors löner, regeringens satsning på höjda lärarlöner samt stora rekryteringsbehov. Prognosen för sektorns timlöneutveckling ligger på 3,2 procent (2017), 3,1 procent (2018) och 3,3 procent (2019).

Frågor om lönebildning besvaras av Lena Schaller, tfn 08-452 75 63, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmarknad och arbetsliv

Introduktionsjobb

Regeringen avser att reformera systemet för de subventionerade anställningarna och införa ett nytt stöd – Introduktionsjobb. I och med att introduktionsjobb tillkommer försvinner de tidigare stöden:

- Instegsjobb
- Särskilt anställningsstöd
- Förstärkt särskilt anställningsstöd
- Traineejobb välfärd
- Traineejobb brist

Introduktionsjobb riktar sig till personer som är långtidsarbetslösa eller nyanlända. Regeringen menar att instegsjobb, riktat till nyanlända istället kan ta del av introduktionsjobb.

Introduktionsjobben kommer att få ett tak för lönesubventionen vid en bruttolön på 20 000 kr i månaden. Subventionsgränsen i introduktionsjobben blir 80 procent och ett enhetligt handledarstöd införs. Det nya stödet ska kunna kombineras flexibelt med utbildning, både för att stärka den enskilde liksom för att möta kompetensbehov hos arbetsgivare. Introduktionsjobben kommer att införas under våren 2018, men tak- och subventionsnivåer i de befintliga stöden kommer att höjas under hösten 2017.

Nystartsjobb

Nystartsjobben kommer att kvarstå och regeringen avser att sänka taket för nystartsjobben till 20 000 kr i månaden för att harmonisera nystartsjobben med introduktionsjobb och extratjänster

Extratjänster

Extratjänster ser regeringen som en viktig insats för personer med särskilt svag förankring på arbetsmarknaden, långtidsarbetslösa och nyanlända.

Subventionsgrad och handledarstöd kommer att kvarstå. Taknivån i extratjänsterna kommer att höjas så att taket för en bruttolön kommer att bli 20 000 kr i månaden.

Regeringen föreslår att 500 miljoner kronor avsätts till kommuner och landsting som redan har anställt eller anställer personer som står långt från arbetsmarknaden med hjälp av extratjänster. Förutsättningen för att ta del av dessa pengar är kopplat till ett beting för hur många personer respektive kommun eller landsting anställer.

Lönebidrag

Taket för den bidragsgrundande bruttolönen för subventionerade anställningar med lönebidrag ska höjas stegvis från dagens 17 100 kronor till 18 300 kronor 2018, till 19 100 kronor år 2019 och till 20 000 kronor år 2020. Motivet är att stärka förutsättningarna för arbete på hela arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Dua

Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) har i uppdrag att främja statlig och kommunal samverkan och utveckling av nya samverkansformer. I arbetet ska man fokusera på att kvinnor och män ges samma möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Genom ytterligare främjandemedel motsvarande 40 miljoner kronor, vill regeringen förstärka samverkan och därmed genomslaget av arbetsmarknadspolitiska insatser för nyanländas etablering. I arbetet bör utrikes födda kvinnor särskilt beaktas.

Kvalitetssäkringssystem för de arbetsintegrerade sociala företagen

Arbetsförmedlingen och Tillväxtverket har fått i uppdrag att undersöka möjligheten att inrätta ett kvalitetssäkringssystem för de arbetsintegrerade sociala företagen. Regeringen anser att ett sådant system skulle göra det enklare för exempelvis Arbetsförmedlingen att kunna använda de arbetsintegrerade sociala företagen för fler insatser inom de arbetsmarknadspolitiska insatserna.

Arbetslöshetsförsäkringen

Den översyn av arbetslöshetsförsäkringen som pågår inom Regeringskansliet har under 2017 fortsatt med att se över regelverket i syfte att underlätta för fler att kvalificera sig för ersättning och ansluta sig till försäkringen. Översynen om-

fattar även andra frågor som tidigare utretts av den parlamentariska socialförsäkringsutredningen (SOU 2015:21). Regeringen avser att lämna förslag på förändrade regler om bl.a. samordning av pension och arbetslöshetsersättning, rätt till ersättning vid förtroendeuppdrag samt vissa efterfrågade administrativa förenklingar.

I maj 2017 antog riksdagen proposition (2016/17:58) Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen. Ett nytt system med uppgifter på individnivå, dvs. per betalningsmottagare i arbetsgivardeklarationen i stället för i kontrolluppgiften, kommer att införas stegvis fr.o.m. 1 juli 2018. Regeringskansliet har med anledning av detta påbörjat ett arbete avseende om och hur uppgifterna på individnivå i arbetsgivardeklarationer bör påverka arbetslöshetsförsäkringens utformning. Tillgången till inkomstuppgifter från arbetsgivardeklarationerna gör att det finns potential att skapa en modern arbetslöshetsförsäkring med ökad tillgänglighet, högre administrativ effektivitet för både arbetslöshetskassor och arbetsgivare och större förutsägbarhet och rättssäkerhet för enskilda.

Nuvarande karensvillkor i arbetslöshetsförsäkringen innebär att en arbetssökande inte kan få ersättning under de första sju dagarna i en ersättningsperiod. För att förbättra de arbetslösas ekonomiska trygghet och bättre tillgodose Sveriges internationella åtaganden avser regeringen att föreslå en sänkning av karensvillkoret till sex dagar.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Phia Moberg, tfn 08-452 76 28, Tor Hatlevoll, tfn 08-452 79 69, avdelningen för arbetsgivarpolitik och Åsa Karlsson, tfn 08-452 78 25, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Förstärkt försäkringsskydd – höjning av taket i sjukförsäkringen

Regeringen föreslår en höjning av taket i sjukförsäkringen från 7,5 till 8 prisbasbelopp från och med den 1 juli 2018. Som skäl för höjningen anges att inkomstbortfallsprincipen i försäkringen har försvagats. De förmåner som föreslås omfattas av höjningen är sjukpenning, rehabiliteringspenning, närståendepenning, smittbärappenning och ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön.

Förslaget innebär, utöver en höjd ersättning vid sjukdom med mera för individen, att de kollektivavtalade försäkringar som ger kompletterande ersättning behöver justeras utifrån det nya taket.

Sjukpenning i avvaktan på slutgiltigt beslut

Ett ärende om sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall ska inte få avgöras till den försäkrades nackdel utan att han eller hon har underrättats om innehållet i det kommande beslutet och fått tillfälle att yttra sig över det. Försäkringskassan ska få lämna sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall för tid till dess att ett ärende har slutligt avgjorts om den försäkrade begär sjukpenning eller sjukpen-

ning i särskilda fall i anslutning till en sjukperiod som har pågått i minst 15 dagar, sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall har lämnats tidigare i sjukperioden och det saknas skäl som talar emot det.

Förslaget medför inte någon direkt ekonomisk påverkan på sektorns arbetsgivare. Försäkringskassans nuvarande handläggning medför dock att individer under period, när rätten till ersättning inte är klarlagd, står utan ersättning vilket i sin tur i viss mån medför ökat tryck på arbetsgivare att betala ut sjuklön utan stöd i kollektivavtal.

Förstärkt rehabilitering för återgång i arbete – obligatorisk rehabiliteringsplan och utökat arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd

Enligt förslaget ska arbetsgivare, om det kan antas att en försäkrads arbetsförmåga kommer att vara nedsatt på grund av sjukdom under minst 60 dagar, senast den dag när den försäkrades arbetsförmåga har varit nedsatt under 30 dagar ha upprättat en plan för återgång i arbete. Om det har antagits att arbetsförmågan inte kommer att vara nedsatt under minst 60 dagar och det senare framkommer att nedsättningen av den försäkrades arbetsförmåga kan antas komma att fortgå under minst 60 dagar ska arbetsgivaren dock vara skyldig att omgående upprätta en sådan plan. En sådan plan ska inte behöva upprättas om det med hänsyn till den försäkrades hälsotillstånd klart framgår att den försäkrade inte kan återgå i arbete.

Regeringen anser att syftet med förslagen är att precisera arbetsgivarens skyldigheter på rehabiliteringsområdet och samtidigt ge arbetsgivarna stöd för att genomföra sina skyldigheter. De föreslagna lagändringarna förändrar inte gällande lagstiftning i övrigt. Huvudansvaret för rehabiliteringen på arbetsplatserna är, liksom tidigare, arbetsgivarnas. Försäkringskassans samordnings- och tillsynsansvar kvarstår oförändrat liksom myndighetens ansvar att upprätta rehabiliteringsplaner i de fall en försäkrad behöver en rehabiliteringsåtgärd för vilken rehabiliteringsersättning kan lämnas.

Det arbetsplatsnära stödet föreslås byta namn till **arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd** och även omfatta planering, genomförande och uppföljning. Nuvarande stöd kan erhållas vid köp av utredning av behov av rehabilitering. Det föreslagna stödet bör kunna lämnas till en arbetsgivare med högst 10 000 kronor per arbetstagare och år.

Arbetsgivare inom kommunal sektor upprättar redan i dagsläget en plan för återgång i ordinarie arbete, inom sitt ordinarie arbetsmiljö- och rehabiliteringsarbete.

SKL delar utgångspunkterna för promemorians förslag, men menar att det är svårt att se någon omedelbar nytta med att införa en ytterligare skyldighet för arbetsgivare.

Det är i nuläget oklart vad som, enligt lag, kommer krävas av arbetsgivare när de ska bedöma längden på ett sjukfall hos en sjuk arbetstagare. I förslaget talas om att arbetsgivare i nuläget har tillgång till läkarintyg, vilket bör underlätta bedömningen. Om informationen i läkarintyget inte ger besked om prognos för

återgång i arbete och arbetsgivare nödgas inhämta ytterligare medicinskt underlag, så kommer det att innebära ökade kostnader för respektive arbetsgivare.

Enligt budgetförslagets antagande om tidsåtgång för att upprätta en rehabiliteringsplan, enligt föreslagen modell, så motsvarar tidsåtgången cirka 15 årsarbetare i den kommunala sektorn respektive cirka 4 årsarbetare i den landstingskommunala sektorn. Man påpekar även att den kommunala finansieringsprincipen inte är tillämplig.

Frågor om Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning besvaras av Tina Eriksson, tfn 08-452 77 27, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöverket

Regeringen förstärker Arbetsmiljöverkets anslag med 25 miljoner kronor 2018. Myndigheten föreslås få 763 miljoner 2018. Regeringen har för avsikt att ge Arbetsmiljöverket i uppdrag att koordinera metodutveckling för myndighetsgemensamma tillsynsinsatser som även involverar arbetsmarknadens parter och medel avsätts för en myndighetsgemensam webbsida riktad till utländska aktörer.

Arbetslivspolitik

Regeringen avsätter totalt 25 miljoner kronor för utgifter för att finansiera forskning om arbetsliv. Anslaget omfattar också vissa utgifter för stöd till företagshälsovårdens kompetensförsörjning.

Inrättande av ”Myndigheten för arbetsmiljökunskap”

Regeringen föreslår att en ny myndighet inrättas. Myndigheten för arbetsmiljökunskap inrättas från 1 juni 2018 i Gävle. Regeringen avsätter 18 miljoner för denna myndighetens verksamhet 2018.

Frågor om Arbetsmiljö besvaras av Ned Carter, tfn 08-452 76 23, Gunnar Sundqvist, tfn 08-452 71 08 och specifika frågor om bemanning besvaras av Katarina Storm Åsell, tfn 08-452 75 95, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Integration i arbetslivet

Etableringsuppdraget blir ett arbetsmarknadspolitiskt program

Nyanländas kompetens och erfarenheter behöver bättre tas tillvara på arbetsmarknaden. För att öka effektiviteten inom etableringsuppdraget träder ett nytt regelverk för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet i kraft den 1 januari 2018. Genom regeländringarna harmoniseras regelverket för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet i större utsträckning med det regelverk som gäller för övriga arbetssökande.

Harmoniseringen innebär bland annat att rättigheten till etableringsplan tas bort och ersätts med anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program, att ett pro-

portionerligt åtgärdssystem införs för nyanlända motsvarande det som i dag gäller för övriga arbetssökande samt att handläggningen av etableringsersättningen flyttas från Arbetsförmedlingen till Försäkringskassan.

Förenklade anställningsstöd

Regeringen föreslår att ett flertal olika former av anställningsstöd ersätts med ett stöd, introduktionsjobb, vilket ska kunna bidra till att underlätta för vägen till arbete för nyanlända. Även förstärkt arbetsträning, som i dag endast finns tillgängligt för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin, föreslås göras tillgängligt för deltagare i etableringsprogrammet från 1 januari 2018. I höstbudgeten avsätts 54 miljoner kronor för 2018, 39 miljoner för 2019 och 36 miljoner för 2020.

Stärkta spår till jobb

Med utgångspunkt i den starka efterfrågan på arbetskraft understryker regeringen vikten av jobbfokus i etableringen. Det behöver finnas tydliga spår till jobb som möter behovet av arbetskraft. Med utgångspunkt i en tidig kartläggning av individens kompetens, förutsättningar och behov ska rätt insatser och stöd påskynda etableringen på arbetsmarknaden. Etableringsinsatserna ska utformas så att de har en tydlig riktning mot arbete eller utbildning. Samverkan ska ske med framför allt kommuner, arbetsgivare och civilsamhället och ett arbetsplatsförlagt lärande ska kunna utgöra ett viktigt komplement till reguljär utbildning.

Utökade främjandemedel för snabbspår

Sedan 2015 har Arbetsförmedlingen samordnat så kallade snabbspår inom bristyrken som arbetsmarknadens parter i samarbete med Arbetsförmedlingen har initierat. I maj 2017 fanns snabbspår inom 14 branscher som tillsammans omfattar ett trettio-tal yrken. Regeringen lyfter fram arbetsmarknadens parter vilja, kunskap och driv att spela en aktiv roll i nyanländas etablering. Regeringen föreslår därför att öka resurserna till parternas arbete med bland annat snabbspår genom att medlen för särskilda främjande- och utvecklingsinsatser ökar med 20 miljoner kronor under 2018 och med 35 miljoner 2019. Totalt kommer det att finnas 55 miljoner under 2018 för parterna att söka.

Frågor om Integration i arbetslivet besvaras av Anders Barane, tfn 08-452 74 38, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Jämställdhet

Diskriminering

Regeringen fortsätter arbetet för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. DO tillförs 10 miljoner kronor fr.o.m. 2018. Därutöver genomför regeringen en satsning för att stärka det lokala och regionala arbetet mot diskriminering. Regeringen föreslår att 15 miljoner kronor tillförs för antidiskrimineringsbyråernas verksamheter. Under 2018 beräknas diskrimineringslagens undantag gällande diskriminering i form av bristande tillgänglighet för företag med färre än tio anställda vara borttaget.

Jämställdhetsintegrering

På regional nivå fortsätter länsstyrelsernas arbete med jämställdhetsintegrering genom regeringens uppdrag att ta fram länsstrategier för perioden 2018–2020. Länsstyrelserna har stor betydelse för att de jämställdhetspolitiska målen ska kunna få genomslag regionalt och lokalt.

Hot och våld bland förtroendevalda

En särskild utmaning är det hat och hot som bland annat politiskt förtroendevalda, utsätts för. Kvinnor är särskilt utsatta för hot och kränkningar av sexuell karaktär. Regeringen har därför i juli 2017 presenterat en handlingsplan för åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland förtroendevalda. I handlingsplanen ingår åtgärder för att minska utsatthet för hot och hat, bland annat utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Lönekartläggning

Mot bakgrund av att kravet på årliga lönekartläggningar har återinförts är det också av betydelse att granska hur arbetsgivare följer lagens krav. Regeringen avser att presentera en handlingsplan för jämställda löner.

Föräldraförsäkringen

Den pågående föräldraförsäkringsutredningen ska komma med förslag på hur föräldraförsäkringen på ett bättre sätt än i dag ska bidra till jämställdhet på arbetsmarknaden, ett jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn.

Jämställdhetsmyndighet

Den jämställdhetsmyndighet som regeringen har beslutat att inrätta den 1 januari 2018 kommer att bidra till en strategisk, sammanhållen och hållbar styrning och ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken. Myndigheten kommer att ansvara för uppföljning, analys, samordning och stöd utifrån de jämställdhetspolitiska delmålen. För år 2018 får myndigheten ett anslag på 80 miljoner kronor.

Frågor om Jämställdhet besvaras av Charlotta Undén, tfn 08-452 71 62, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Gymnasieskola och yrkesutbildning

Utbyggnad av yrkesutbildning för vuxna

Regeringen vill att fler ska få chansen att skaffa sig en gymnasial yrkesutbildning, komplettera sin gymnasieutbildning eller omskola sig till ett nytt yrke. Regeringen satsar därför ytterligare drygt 400 miljoner kronor 2018 för 7 750 platser inom regionalt yrkesvux. Av dessa är 1 000 platser vikta till yrkesförarutbildning. Tillsammans med tidigare satsningar har regeringen därmed tillfört medel för totalt 31 500 utbildningsplatser 2018. Utöver satsningen på fler utbildningsplatser föreslår regeringen även att resurser avsätts i syfte att stärka kvaliteten i utbildningarna och att ge bättre förutsättningar för att bredda utbudet av

utbildningar. För detta ändamål föreslår regeringen att 315 miljoner kronor tillförs för 2018 och 340 miljoner årligen därefter. Regeringen förlänger och förstärker också den pågående satsningen på behörighetsgivande utbildning för lärare i Yrkesämnen.

Satsning på yrkeshögskolan

Regeringens satsning i budgetpropositionen 2018 på yrkeshögskolan är den största utbyggnaden sedan yrkeshögskolans införande 2009 och innebär att antalet platser kommer öka med cirka 45 procent till 2022. Fullt utbyggt omfattar satsningen totalt 920 miljoner kronor vilket motsvarar 14 000 platser inom yrkeshögskolan 2022. Förslaget innebär 1 100 nya platser inom yrkeshögskolan 2018. Fullt utbyggt 2022 innebär förslaget dock en ökning med nästan 14 000 nya platser utöver dagens cirka 30 000 platser. Till platser tillkommer även pengar för tillhörande studiemedel. För att möjliggöra studier för fler och en bättre ekonomisk situation för de som studerar avser regeringen som tidigare aviserats att höja studiemedlets bidragsdel med cirka 300 kronor per studiemånad från 1 juli 2018. Studiemedlets totalbelopp uppgår då till cirka 11 300 kronor.

Nya utbildningsplatser inom folkhögskolan

Som ett led i kunskapslyftet tillför regeringen medel till folkhögskolorna för allmän och särskild kurs motsvarande 5 000 platser – en satsning på 671 miljoner kronor årligen. Det innebär utökade möjligheter för personer som saknar grundskole- eller gymnasiekompetens att komplettera sin utbildning eller att till exempel gå en yrkesinriktad utbildning. Förslaget innebär även att 30 miljoner tillförs för särskilt utbildningsstöd så att folkhögskolorna även i fortsättningen ska kunna vara en viktig utbildningsväg för personer med funktionsnedsättning. Regeringens sammanlagda utbyggnad av folkhögskolan uppgår till cirka 8000 platser – en ökning av det totala antalet platser med 30 procent. Förslaget innebär att den sammantagna utbyggnaden under mandatperioden är den största som skett sedan 1990-talets kunskapslyft, en satsning på totalt 910 miljoner årligen.

Frågor om Gymnasieskola och yrkesutbildning besvaras av Katarina Storm Åsell, tfn 08-452 75 95, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Högre utbildning och universitetsforskning

Förbättrad kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvård

Regeringen ger sedan 2016 stöd till bättre resursutnyttjande i hälso- och sjukvården genom professionsmiljarden som fördelas till landstingen. Regeringen avser att, utöver professionsmiljarden, under 2018–2021 avsätta ytterligare två miljarder kronor per år för att stödja landstingen i arbetet med att ge goda förutsättningar för sjukvårdens medarbetare. Satsningen ska användas för att förbättra personalsituationen för vårdens personal och utveckla vårdens verksamheter som på flera sätt kommer att beröra arbetsgivarfrågorna.

Utbyggnad av samhällsviktiga utbildningar

För att fler behöriga sökande ska kunna beredas plats för att genomgå högskoleutbildning föreslår regeringen en utökning av resurserna till högskoleutbildning i hela landet. Regeringen föreslår att drygt 260 miljoner kronor avsätts för 2018 och beräknar samma summa fr.o.m. 2019 och framåt, vilket motsvarar drygt 3 200 utbildningsplatser.

Läkarutbildningen

Läkarutbildningen byggs ut med sammanlagt 440 helårsplatser under perioden 2018–2023.

Ett sammanhållet system för kvalitetssäkring

Regeringen föreslår att Universitetskanslersämbetet tillförs 5 miljoner för 2018 och för 2019 och framåt beräknas 10 miljoner kronor tillföras för ett sammanhållet system för kvalitetssäkring inklusive forskning.

Frågor om Högre utbildning och universitetsforskning besvaras av Ulrika Walén, tfn 08-452 75 09 och Lotta Christofferson, tfn: 08-452 77 87, avdelningen för arbetsgivarpolitik.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Signild Östgren